

אמנת גינון בר קיימא והפחתת הדברה במרחב העירוני

ינואר 2021

מבוא

רשויות מקומיות משקיעות את מיטב משאביהן ביצירת סביבה עירונית בריאה וירוקה לתושביהן, אך השימוש בחומרי הדברה בגינון העירוני עלול לחשוף את הציבור ובפרט ילדים, לחומרים אשר עלולים לפגוע בבריאותם. לצד בריאות התושבים, הטבע העירוני ומגוון המינים הביולוגי נפגעים מהשימוש התדיר בחומרי ההדברה בגינון, בייחוד בקוטלי עשבים.

בשנים האחרונות רשויות רבות ברחבי העולם החלו מהלך להפסקת השימוש בקוטלי עשבים ומעבר להתמודדות עם עשבייה לא רצויה באמצעות גינון בר קיימא. שיטת גינון זו מתחשבת ומספקת את צרכי הדור הנוכחי, מבלי לפגוע במשאבים שיעמדו לדורות הבאים; קרי משאבי המים, הקרקע ומשאבי הטבע העירוניים הזמינים לציבור. גם בישראל מתחילות רשויות מקומיות להפחית את ההדברה בשטחן, עד להפסקה כליל, תוך מציאת חלופות בנות קיימא לניהול העשבייה במרחב הציבורי.

חשוב להדגיש כי מעבר לחשיבות הבריאותית והסביבתית, מדיניות עירונית המבוססת על גינון בר קיימא נטולת שימוש בקוטלי עשבים הוכחה כמדיניות כלכלית יותר אשר יכולה לחסוך לרשות המקומית בין 30-50% מעלות תחזוקת הגנים שבשטחה.

רשויות מקומיות, דוגמת אלו שאנו עומדים בראשן, יכולות להוות חוד החנית בהגנה על הציבור והסביבה מפני חשיפה לחומרי הדברה במרחב העירוני באמצעות קידום מדיניות גינון בר קיימא בתחומי הרשות ולהוות גורם מכריע בהובלת המהלך גם ברמה הלאומית.

בינואר 2021 מתגבש "פורום ערים לקראת אפס הדברה" אשר מטרתו להחיל תהליך מדורג להפחתת השימוש בקוטלי עשבים במרחב העירוני ולקדם מדיניות עירונית המבוססת על עקרונות גינון בר קיימא בשטחי הרשות המקומית. חברות הפורום אשר נמצאות בשלבים שונים של המהלך ישתפו במידע מקצועי אשר יספק תשתית ללימוד משותף ולקידום הנושא בתחומן.

על מנת לקדם מדיניות גיבון בר קיימא, ישנה חשיבות עצומה בתמיכת הציבור ומקבלי ההחלטות. לכן חברות הפורום החתומות על האמנה יזכו בליווי מקצועי ותקשורתי של אדם טבע ודין בכל שלבי התהליך.

מטרות האמנה:

- להציב בראש סדר העדיפויות את בריאות התושבים ולהפחית ככל הניתן את חשיפת הציבור לחומרי הדברה בגיבון העירוני.
- להגן על הסביבה, הטבע העירוני ומגוון המינים הביולוגי למען הדור הזה ולמען הדורות הבאים.

לשם השגת מטרות אלו, אנו מתחייבים:

- א. לפעול לקידום מדיניות אב עירונית להפחתת הריסוס בקוטלי עשבים במרחב העירוני ולקידום גיבון בר קיימא על מנת להגן ולשמור על בריאות התושבים ומשאבי הטבע העירוניים לנו ולדורות הבאים:
- להכשיר את צוותי הגיבון ושיפור פני העיר בעקרונות גיבון בר קיימא. החברות החדשות בפורום יפעלו להסמכת הצוותים המקצועיים על ידי גוף הכשרה מוסמך, ולקבלת תעודת הסמכה לגיבון בר קיימא (לדוג' שה"מ משרד החקלאות).
  - לקדם ולהכריז על פיילוט לגיבון בר קיימא בשכונה/ות נבחרות תוך 6 חודשים ממועד חתימת האמנה. הפיילוט יכלול הפסקת ריסוס קוטלי עשבים בכל שטחי הפיילוט הנבחר קרי גינות ציבוריות, מדרכות וכו'.*
  - להפסקת השימוש בקוטלי עשבים בגינות ציבוריות הסמוכות למוסדות חינוך עד תוך 10 חודשים ממועד חתימת האמנה*.
  - להפסקת השימוש בקוטלי עשבים בגינות ציבוריות ופארקים עירוניים ברחבי העיר תוך 12 חודשים ממועד חתימת האמנה*.
  - להפסקת השימוש בקוטלי עשבים במרחב העירוני בכללותו, לרבות במדרכות, ולמעבר לאמצעים חלופיים בני קיימא תוך 18 חודשים ממועד חתימת האמנה*.

---

*למעט מקרים חריגים בהם דרוש שימוש נקודתי בחומרי הדברה וזאת לאחר שנבחנו אפשרויות נטולות הדברה, לדוגמא מינים פולשים.

- ב. עד ליישום מדיניות זו ברחבי הרשות, נפעל להכנת תכנית עירונית שנתית לפעולות הדברה בשטחי המרחב העירוני. התוכנית תכלול בין היתר מיפוי של השטחים המרוססים, החומרים בשימוש ותדירות הריסוס.
- ג. נפעל להיזוק הפיקוח וליידוע בדבר האיסור ההדברה בקרבת מוסדות חינוך - יידוע מנהלי מוסדות חינוך בדבר קיום ההנחיות ההדברה במוסדות חינוך וסביבתם.
- ד. שקיפות והנגשת מידע לציבור: פירסום מדיניות הפחתת הריסוס בקוטלי עשבים והתוכנית השנתית להדברה באתר העירוני, כמו גם מתן הודעה על הדברה מתוכננת. בנוסף, נפעל להסברת המהלך וחשיבותו לציבור.

על החתום,

_____